

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Педагогіка вищої школи пропонує різноманітні методи та форми роботи з формування пізнавальної активності студентів, уміння самостійно працювати. Активізація пізнавальної діяльності полягає в тому, що в основу сучасного заняття слід покласти принцип діяльності, тобто організовувати навчально-пізнавальний процес таким чином, щоб забезпечити максимально можливу активність студентів.

Загальний зміст вимоги до активної навчально-пізнавальної діяльності (НПД) студентів є в тому, що вона має два аспекти: внутрішній (психолого-педагогічний) і зовнішній (організаційний):

1. Внутрішній аспект визначається такими компонентами, як інтерес до навчання, ініціативність у навчальній роботі, пізнавальна самостійність, напруження фізичних і розумових сил для розв'язання поставленої пізнавальної задачі.

2. Зовнішній аспект передбачає, що до цієї діяльності необхідно залучити всіх студентів групи. Ця вимога може бути здійснена тільки за допомогою вмілого поєднання фронтальної, групової, індивідуальної роботи, а також сучасних засобів індивідуального навчання. Такими засобами є дидактичні матеріали з друкованою основою, картки-інструкції, картки-зразки, засоби програмованого контролю і т.д.

Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності – це сукупність прийомів і способів психолого-педагогічного впливу на студентів, що першою чергою спрямовані на розвиток у них творчого самостійного мислення, активізацію пізнавальної діяльності, формування творчих навичок

та вмінь нестандартного розв'язання певних професійних проблем і вдосконалення навичок професійного спілкування.

Застосування методів активізації у процесі навчання дає змогу реалізовувати такі принципи сучасних концепцій викладання:

- проблемності: вихідним пунктом процесу навчання повинна бути постановка проблеми з реального життя, яка пов'язана з інтересами й потребами тих, хто навчається;
- погодженості та системності цілей навчання: учіння, що має на меті зміну поведінки, охоплює всі аспекти ділової компетентності;
- орієнтованості на наявний досвід: ефективне навчання можливе лише за опори на наявний досвід, що вимагає гнучкості навчання та дає змогу врахувати досвід студентів;
- націленості на самонавчання: за результати навчання у першу чергу відповідальність несуть студенти, а викладач лише допомагає;
- професійної орієнтованості: орієнтація на практичне використання отриманих знань та умінь;
- зворотного зв'язку: студенти постійно отримують оцінку успішності своїх дій.

Класифікація методів активізації НПД

За ступенем активності студентів чи характером їхньої НПД можна виділити імітаційні та неімітаційні методи. Імітаційні методи активізації НПД розподіляються на ігрові та неігрові. До ігрових належать розігрування ролей і різноманітні ділові ігри (метод інсценування наприклад). До імітаційних неігрових методів навчання належать ситуативний аналіз, мозкова атака, круглий стіл, лекційний метод тощо.

Стисло визначимо деякі з них:

Пізнавальні ігри. Метод пізнавальних ігор спирається на створення в навчальному процесі ігрових ситуацій. Гра вже давно використовується як засіб збудження інтересу до навчання.

Навчальні дискусії. До методів активізації навчання відноситься і спосіб створення ситуації пізнавального спору. Відомо, що у суперечці народжується істина.. Найбільших результатів можливо досягти за допомогою дискусій.

Стимулювання шляхом аналізу життєвих ситуацій. Цей метод безпосередньо стимулює навчання за рахунок максимальної конкретизації знань.

Створення ситуації успіху в навчанні. Це один з дієвих прийомів стимулювання інтересу до навчання у студентів, що зазнають певних труднощів в навчанні. Тому викладачам слід добирати матеріал таким чином, щоб студенти отримали на відповідному етапі доступне для себе завдання, яке б надало їм впевненості в собі. Ситуації успіху створюються і шляхом диференціації допомоги студентам у виконанні навчальних завдань однакових рівнів складності. Важливу роль тут відіграє забезпечення сприятливої морально-психологічної атмосфери в ході навчального процесу. Сприятливий мікроклімат знижує почуття невпевненості і побоювання.

Отже, основними факторами, які сприяють належному ставленню студентів до дидактичного процесу і його результатів, є: професійний інтерес, нестандартний характер НПД, змагальність, ігровий характер занять, емоційність, проблемність.